

SBORNÍK

ČESKOSLOVENSKÉ SPOLEČNOSTI ZEMĚPISNÉ

ROČNÍK 1975 • ČÍSLO 4 • SVAZEK 80

LUDVÍK MIŠTERA

XIII. SJEZD ČESKOSLOVENSKÝCH GEOGRAFŮ V PLZNI

Sjezdovému jednání, které se konalo ve dnech 30. června až 4. července 1975 v Plzni, bude věnováno 2. číslo Sborníku čs. společnosti zeměpisné v r. 1976. Tato zpráva je proto jen chronologických záznamem a výčtem společenských akcí.

Sjezdovému jednání předcházelo zasedání ústředního výboru, který projednal poslední záležitosti v přípravě sjezdu a poděkoval přípravnému výboru a celé západočeské pobočce za obětavou práci a péči o přípravu sjezdového jednání. V pondělí 30. června dopoledne přijela většina účastníků sjezdu. Všichni obdrželi řadu sjezdových materiálů a červený sjezdový odznak. Sborníky Zeměpis a výchovně vzdělávacím systému a Geografie a praxe byly zaslány každému před sjezdem k prostudování.

Ve 13 hod. byli předsedou ústředního výboru ČSSZ prof. dr. Milošem Noskem, DrSc., otevřeny výstavky, které byly instalovány v budově pedagogické fakulty v traktu geografie. Kromě výstavy o výstavbě a rozvoji Plzně a expozice plzeňských geografů se podílely na výstavách svými expozicemi Geografický ústav ČSAV, katedra geografie přírodovědecké fakulty University J. E. Purkyně, Ústřední ústav geologický, Státní pedagogické nakladatelství, Vydavatelstvo SAV a podnikové ředitelství n. p. Geodézie v Plzni.

Odpoledne byla společná návštěva plzeňské gastronomické výstavy, lázeňství, cestovního a turistického ruchu, která započala od pavilónu cestovního ruchu socialistických zemí. Večer se sešli všichni účastníci sjezdu na společné slavnostní večeri v restauraci Bohemia, při níž byli představeni členové zahraničních delegací i ústředního výboru ČSSZ. Večer byl s hudebním programem, na němž také seznámila účastníky s některými západočeskými a plzeňskými skladateli a jejich písničkami členka katedry hudební výchovy PF v Plzni dr. Vlasta Bokůvková v klavírním doprovodu Jany Jindrové.

Hlavní sjezdová jednání byla zahájena v úterý 1. července ve Velkém sále závodního klubu Škoda. Po úvodním slovu a přivítání účastníků, vzácných hostů a členů zahraničních delegací místopředsedou ÚV doc. dr. L. Mišterou, CSc., který řídil dopolední jednání, pozdravil sjezd prof. dr. Václav Čepelák, býv. děkan Pedagogické fakulty v Plzni. Vzpomněl jako jeden z účastníků a spoluorganizátorů III. sjezdu konaného před 40. lety v Plzni. Poté pozdravil jménem městského národního výboru, všech orgánů a organizací města primátor města Plzně Eduard Kopáček.

Hlavní referát „Československá geografie v mezisjezdovém období“ přednesl předseda ústředního výboru Čs. společnosti zeměpisné prof. dr. M. Nosek, DrSc.

Aktivní podíl geografie na výstavbě socialistické společnosti vzpomněl ve svém vystoupení jménem krajského orgánu KSČ, lidosprávy a všech složek Národní fronty vedoucí delegace krajského výboru KSČ v Plzni tajemník Josef Mečl. Velmi aktuálními otázkami geografie na vysoké škole i v praxi se zabýval náměstek ministra školství prof. dr. Přemysl Jagoš, DrSc. Jménem vědeckého kolegia geologie a geografie ČSAV a Národního komitétu geografického zdůraznil společenský význam oboru ředitel Geografického ústavu ČSAV doc. dr. J. Demek, DrSc., člen věd. kolegia GG ČSAV a místopředseda Národního komitétu geografického. Jménem pedagogické fakulty a ostatních plzeňských vysokých škol pozdravil sjezd proděkan PF doc. dr. J. Diba, CSc., a za Slovenskou geografickou společnost její věd. tajemník dr. P. Mariot, CSc, v zastoupení onemocnělého předsedy prof. dr. E. Mazúra, DrSc., člena korespondenta SAV, předsedy Národního komitétu geografického.

1. Předseda ÚV Čs. společnosti zeměpisné prof. dr. M. Nosek, DrSc., při projevu na XIII. sjezdu čs. geografů v Plzni.

Ze zahraničních hostů promluvili k účastníkům sjezdu vedoucí jednotlivých delegací. Jako první jménem nejpočetnější delegace sovětských geografů zhodnotil vztahy spolupráce a podílu geografické vědy na společensky aktuálních problémech akademik I. P. Gerasimov, předseda Národního komitétu sovětských geografů a ředitel institutu geografie Sovětské akademie věd, za maďarskou delegací prof. dr. L. Kádár, DrSc., místopředseda Maďarské geografické společnosti, za polskou delegací prof. dr. A. Wrzosek jménem ústředního výboru Polské geografické společnosti, za německou delegací prof. dr. G. Jacob, DrSc.,

prezident geografické společnosti DDR, za bulharskou delegaci prof. dr. P. Penčev, předseda Bulharské geografické společnosti a vědecký tajemník Národního komitétu bulharských geografů, za jugoslávskou delegaci prof. dr. Panov, člen ústř. výboru Svazu geogr. společností SFRJ, předseda Geogr. společnosti Makedonie a člen Národního komitétu jugoslávských geografů.

Odpolední společné jednání všech geografů věnované „Postavení zeměpisu ve výchovně vzdělávacím systému“ řídil předseda ÚV prof. dr. M. Nosek, DrSc. Úvodní referát o činnosti ústředního výboru a školské komise při jednání o problematice školské geografie měl předseda školské komise ÚV doc. dr. J. Machyček, CSc. Hlavní referát k tematice odpoledního jednání přednesl místopředseda ústředního výboru ÚV doc. dr. L. Mištera, CSc.

Náměstek ministra školství prof. M. Cipro, DrSc. v obsáhlém vystoupení ocenil mimořádný politickovýchovný a vzdělávací význam zeměpisu pro výchovu socialistického občana a přislíbil geografům plnou podporu v jejich úsilí. Politickovýchovnou stránku zeměpisu ve škole a významnou roli učitele zeměpisu zvýraznil ve svém příspěvku místopředseda Západočeského KNV J. Wiendl.

Velmi cenná a podnětná byla vystoupení sovětských geografů. Prof. V. P. Maksakovskij, DrSc., uváděl, jak sovětská teorie vyučování geografii postupovala v posilování autority svého předmětu, prof. A. M. Rjabčikov, DrSc., děkan geografické fakulty Lomonosovy university v Moskvě pak hovořil o výchově a přípravě generace socialistických geografů v SSSR.

S vlastními poznatky, zkušenostmi a výzkumy po souhrnném zhodnocení publikovaných sjezdových příspěvků prof. dr. O. Tichým, CSc., vystoupila řada dalších českých a slovenských geografů.

Ve středu probíhala jednání ve dvou sekcích. První Ochrana a tvorba životního prostředí, předsedal doc. dr. J. Demek, DrSc., člen ÚV ČSSZ a ředitel Geografického ústavu ČSAV. Po úvodním referátu ing. V. Voráčka, vedoucího odd. RVHP GÚ, rozvinul sovětské zkušenosti akademik I. P. Gerasimov z hlediska základních teoretických problémů a prof. A. M. Rjabčikov, DrSc., z aspektů globálních vlivů lidské společnosti. Další referáty sledovaly otázky praktického i teoretického přístupu.

Sekce regionální a ekonomické geografie probíhala za řízení doc. dr. M. Macky, CSc., člena ÚV a zástupce ředitele GÚ. S úvodními referáty vystoupili dr. Z. Hoffmann, CSc., a dr. M. Drápal. Mezi zásadní referáty, jež podstatně prokázaly podíl geografie na rozsáhlých projektech, byl referát dr. Andrlého v zastoupení ředitele Terplánu ing. arch. Kubína, vztahující se k územnímu plánování, a referát dr. Silvána v zastoupení ředitele Urbionu v Bratislavě ing. arch. Zibrina, CSc., vztahující se k urbanizaci Slovenska, ref. prof. dr. M. Blažka na základě návrhu ekonomicko-geografické rajonizace západočeské oblasti a ČSR. Také další referáty, mezi něž patří i referáty zahraničních geografů, byly velkým přínosem pro obor.

Středěční odpoledne bylo věnováno valnému shromáždění Československé společnosti zeměpisné. Po zprávách o činnosti, přednesenou odstupujícím předsedou ÚV prof. dr. M. Noskem, DrSc. a revizní komise přednesenou prof. dr. O. Tichým, CSc., bylo uděleno odstupujícímu výboru absolutorium a zvolen nový výbor. Členy nového ústředního výboru jsou prof. dr. O. Tichý, CSc., doc. dr. J. Demek, DrSc., dr. M. Drápal, dr. Zd. Hoffmann, CSc., dr. J. Kousal, prof. dr. V. Häufler, CSc., doc. dr. V. Král, CSc., doc. dr. J. Machyček, CSc., doc. dr. L. Mištera, CSc., doc. L. Skokan, CSc., náhradníky dr. M. Havrlant, Csc., prof. A. Kubičková, ing. dr. V. Novák, dr. C. Votrubec, CSc., dr. J. Zemánek, dr. J. Doskočil.

Revizní komise: prof. dr. M. Nosek, DrSc., doc. dr. M. Riedlová, náhradníkem prom. geograf S. Mirvald.

Byla udělena také čestná členství zahraničním a našim geografům, diplomy a zlaté odznaky ČSSZ.

Sjezdová jednání pokračovala na exkurzích. V Plzni byly exkurze věnovány nosným závodům plzeňské aglomerace, na Klatovsku a Domažlicku se zaměřily na demografickou problematiku Klatovska a výstavbu Klatov, fyzickogeografická pak na chráněnou oblast Šumavy, na Karlovarsku a Sokolovsku k lázeňství a jeho ochraně z hlediska tvorby životního prostředí, na Rokycansku pak na inovační proces ve strukturálních změnách průmyslu. Seminářů se zúčastňovali představitelé okresních a místních národních výborů a stranických orgánů.

V průběhu sjezdu bylo uskutečněno přijetí zahraničních hostů na plzeňské radnici a spolu s členy ÚV pak západočeským KNV. Zahraniční geografové spolu s našimi využili možnosti k zasedání zástupců národních komitétů.

Na prvním zasedání nového ústředního výboru byl zvolen předsedou prof. dr. Otakar Tichý, CSc., místopředsedy doc. I. Skokan, CSc., dr. J. Kousal, vědeckým tajemníkem dr. M. Drápal a hospodářem dr. Z. Hoffmann, CSc.